

ИВАН ВАЗОВ
ВЪЗПОМИНАНИЯ ОТ БАТАК
РАЗКАЗ ОТ ЕДНО ДЕТЕ

chitanka.info

От Батак съм, чичо. Знаеш ли Батак?
Хе, там зад горите... много е далече,
нямам татко, майка: ази съм сирак,
и треперя малко, зима дойде вече.
Ти Батак не си чул, а аз съм оттам:
помня го клането и страшното време.
Бяхме девет братя, а останах сам.
Ако ти разкажа, страх ще те съземе.

Като ги изклаха, чичо, аз видях...
С топор ги сечеха, ей тъй... на дръвника;
а пък ази плачех, па ме беше страх.
Само бачо Пеню с голям глас извика...
И издъхна бачо... А един хайдук
баба ми закла я под вехтата стряха
и кръвта потече из нашия капчук...
А ази бях малък и мен не заклаха.

Татко ми излезе из къщи тогаз
с брадвата в ръцете и нещо продума...
Но те бяха много: пушнаха завчас
и той падна възнак, уби го куршума.
А мама изскочи, откъде; не знам,
и над татка фана да вика, да плаче...
Но нея скълцаха с един нож голям,
затова съм, чичо, аз сега сираче.

А бе много страшно там да бъдеш ти.
Не знам що не щяха и мен да заколат:
но плевнята пламна и взе да пращи,
и страшно мучеха кравата и волът.
Тогавя побягнах плачешком навън.
Но после, когато страшното замина —
казаха, че в оня големи огън
изгорял и вуйчо, и дядо, и стрина.

*И черквата наша, чичо, изгоря,
и школото пламна, и девойки двесте
станаха на въглен — някой ги запря...
Та и много още дяда и невести
А кака и леля, и други жени
мъчиха ги два дни, та па ги затриха.
Още слушам, чичо, как пискат они!
и детенца много на маждрак набиха.*

*Всичкий свят затриха! Как не бе ги грях?
Само дядо Ангел оживя, сюрмаха.
Той пари с котела сбираше за тях;
но поп Трендафила с гвоздеи коваха!
И уж беше страшно, пък не бе ме страх,
аз треперех само, но не плачех веки.
Мен и други дяда отведоха с тях
и гъжви съдрани увиха на всеки.*

*Във помашко село, не знам кое бе,
мене ме запряха нейде под земята.
Аз из дупка гледах синьото небе
и всеки ден плачех за мама, за тата.
По-добре умирах, но не ставах турка!
Като ни пуснаха, пак в Батак живях...
Подир две години посрецнахме Гурка!*

*Тогаз лошо време и за тях наста:
клахме ги и ние, както те ни клаха;
но нашето село, чичо, запустя,
и татко, и мама веки не станаха.
Ти, чичо, не си чул заради Батак?
А аз съм оттамо... много е далече...
Два дни тук гладувам, щото съм сирак,
и треперя малко: зима дойде вече.*

Пловдив, 1881

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.